

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Теодора Иванова Калейнска,
ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Философски факултет, катедра „Политология,
социология и културология”

за научните трудове и научните приноси
на доц. д.п.н. Милена Христова Стефанова

кандидат в конкурс за професор по научна специалност
3.3. Политически науки (Местна власт и самоуправление))

Обявен от СУ „Св.Климент Охридски“, ДВ бр. 22 от 16.03.2021 г.

1. По процедурата

По процедурата за обявения конкурс от СУ „Св.Климент Охридски“ в ДВ бр. 22/16.03.2021г. за професор по Политически науки (Местна власт и самоуправление) не ми е известно да са допуснати никакви нарушения.

Документи за участие в конкурса е подала доц. д-р Милена Христова Стефанова, която е и единствен кандидат.

2. Данни за кандидата

Кандидатката Милена Христова Стефанова е завършила СУ „Св.Климент Охридски“ – София, Философски факултет, специалност Социология. В същия факултет, в катедра Политология, кандидатката защитава и докторската си степен през 1991г. (Ролята на българските чорбаджии в политическия живот през Възраждането). Кандидатката започва работа в СУ „Св.Климент Охридски“ като работи като специалист в Лабораторията за политическия живот на българина, ФФ; главен асистент и доцент от 1997г. до сега. Важен акцент бележи факта, че Милена Стефанова има забележителен професионален опит и практика, като последователно работи и сътрудничи в Столичен общински съвет, а в мандат 2003-2007 е и негов член. Като общински съветник, Стефанова ръководи Постоянната комисия по местно самоуправление и нормативна уредба и е член на няколко общински комисии. Силно

впечатление прави и активното академично участие на Стефанова, като след 2003г. тя е последователно ръководител катедра „Публична администрация“, заместник – декан и Декан на ФФ, а в мандат 2011-2015 и заместник – ректор на СУ, ресор Учебна дейност и Акредитация. За активната си работа на всички нива на управление в СУ, през 2019г. тя е награждена с Почетен знак „Св. Климент Охридски“ със синя лента.

Милена Стефанова е член на Българската асоциация по политически науки, а от 2018г. е и член на УС; Секретар е на Асоциацията на българските градове и региони и на Института за местно и регионално развитие, от 2010г. е член на Националната комисия за присъждане на етикета за иновации и добро управление на местно ниво към МРРБ. Стефанова е в редакционните колегии на списание „Публична администрация“ и на списание „Политически изследвания“.

Милена Стефанова ръководи значителен брой проекти, финансирани по програма ФАР, Делегацията на ЕК, Представителството на ЕК, ТЕМПУС, структурни фондове и програми на Европейската комисия.

3. Общо описание на научните трудове

Доц. дпн Милена Стефанова участва в конкурса за „професор“ с избрани публикации, 12 на брой, оформени в списък, в които влизат 2 монографии, 2 глави от колективни монографии, 2 студии и 6 статии. Представените селектирани избрани публикации от кандидатката са публикувани след периода на получаване на научното звание „доцент“ и са пряко свързани с професионалното направление на обявения конкурс за „професор“. Справката в НАЦИД свидетелства, че кандидатката отговаря на минималните наукометрични изисквания (795 точки, 14.04.2020 г).

По своето съдържание, структура, обхват, публикациите са напълно ориентирани в областта на местната политика и местното самоуправление като обхващат няколко области, а именно: местна власт, местно самоуправление, европейски политики за децентрализация, регионализъм, публични политики. Публикациите са с научна стойност и имат силен практикоприложен характер. Публикациите са представени в списък с кратка анотация на български и английски език. Използваният език е професионален и четивен, публикациите демонстрират висока професионална компетентност и аналитична култура, балансирано боравене с история, документи и

факти, на които се основават сериозни анализи и прогнози за развитието на местната власт и процеса на децентрализация.

В самото начало бих си позволила да групирам в две тематични групи изследванията, предложени за участие в конкурса на Милена Стефанова.

На първо място, това са теоретико-методологическите въпроси на местната власт и местното самоуправление, които тя поставя в предложени публикации, като веднага трябва да отдели две основни самостоятелни монографии.

Първата е издадена през 2021 – „Сравнителните изследвания на местното самоуправление“, 116стр, от които 107стр. основен текст, библиография и резюме на английски език. Монографията е в областта на сравнителната политология, представя многообразието от възможности за сравнителни изследвания на местното самоуправление като разглежда основни аспекти на сравнителните изследвания на местното самоуправление. Последователното въвеждане на методологията и методите на изследването, прегледът на развитието на сравнителните изследвания на местното самоуправление позволяват авторът да защити пряката връзка на сравнителните изследвания на местното самоуправление и реалната практика на местно ниво, която е представена чрез изследване на осъществени изследвания на международни организации (Съветът на Европа – КМРВСЕ; ЕС, Световна банка) и влиянието върху местното самоуправление. Детайлно е представен и българския опит. Авторката умело защитава тезата, че няма и не може да има универсална методология на сравнителни изследвания на местното самоуправление

Втората монография е „Местна власт и местно самоуправление“, 2021г, 234стр., от които 222стр. основен текст, библиография и резюме на английски език, второ допълнено издание. Книгата представя основните параметри на теорията за местната власт, прави анализ и оценка на модела на местната власт в България след 1989г. и анализира проблемите и перспективите пред развитието на местната демокрация. Авторът последователно представя концепциите за ролята на общината в съвременната държава. Логично следват разделение на властите и компетенции представителна – изпълнителна власт, централна – местна власт; общинска администрация, общински бюджети и финансова децентрализация; модели на градска децентрализация; участието

на гражданите в местното самоуправление. Чрез предложената монография, кандидатката търси и анализира ефективността на местната политика и елементите за ефективното функциониране на местната власт като съществена предпоставка за постигането на оптимална местна политика.

В тази тематична група поставям и студията „Methodology for assessing the activities of local authorities to protect the public interest“, публикувано в ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ.bg, 2019. Студията стъпва на концепцията за добро управление за да анализира работата на местните власти за защита на обществения интерес.

Във втора група бих отделила предложените публикации, свързани с анализиране на историята, развитието и практиката на местната власт и самоуправление в България.

Тук на първо място трябва да посочим студията „Local Self-governance in Bulgaria“, публикувана в сборник „Local Self-Government in Europe“, 2021, Словения. Авторката е сред експерния екип, който анализира 13 системи на местна власт в страни-членки на ЕС, в контекста на прилагането на стандартите на Хартата за местно самоуправление. Стефанова прави дисекция на българското местно самоуправление, анализирайки го през стандартите на Хартата и в контекста и комплексността на българския преход.

В тази група поставям и статията „Challenges of the Implementation of the European Charter of Local Self-Government in Bulgarian Legislation“, публикувана в LEX LOCALIS - JOURNAL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT, том:Vol. 16, 2018. Авторката разглежда прилагането на правните текстове на Европейската харта за местно самоуправление и защитава тезата за пълно прилагане на принципа на субсидиарността и последователното провеждане на процеса на децентрализация. Водена както от теоретичните знания, така и от пряката си работа в органи на местната власт, авторката предлага практически идеи за повишаване ефективността и ефикасността на публичното управление в България.

Плод на дългогодишна работа и на системно допълване и обогатяване на изследването на местната власт в България, Стефанова е включила в списъка от произведения, серия от статии, които обхващат и анализират специфичната проблематика на българския преход – „Decentralization of Public Administration“ (2019);

„Стратегическият подход при управление и разпореждането с общинска собственост, Накъде сме тръгнали?“(2018); „The Strategic Approach in Management and Disposal of Municipal Property“(2018); „Критерии за демократизация на местната власт“(1993); „Доверието в публичните системи“(2018) и две глави „Омбудсман“ и „Публичен сектор“ в колективна монография.

4. Научни приноси

Научните приноси на Милена Стефанова могат да бъдат синтезирани като:

- Системна изследователска работа за представяне в сравнителен план на политиките на местна власт и самоуправление в рамките на Европейския съюз и България, разглеждани в тяхното историческо динамично развитие, очертаване на тяхната специфика и практически измерения;
- Задълбочено познаване и представяне на влиянието на Европейската харта за местно самоуправление върху българската местна власт в интердисциплинарен прочит и среда, което обогатява наличната изследователска база и аргументирано изведена нуждата от нов Закон за местното самоуправление в България;
- Анализирана методология на сравнителните изследвания на местното самоуправление като дял от сравнителната политология. Извеждане на правила и принципи на сравнителния анализ, които трябва да се следват при създаване на методология и избор на методика за провеждане на сравнителни изследвания на местното самоуправление;
- Цялостно, в теоретичен и в практически план, е изследвана българската система на местно самоуправление. Изведени са основни характеристики, особености и проблеми пред процеса на децентрализация в България в периода 1991 – 2015г.
- Ясен категориално-понятиен апарат, с който се борави, и изясняването на базови понятия и категории, необходими в процеса на обучение на студентите и политиците на местно ниво;
- Интердисциплинарна практическа насока на предложените научни

трудовете, които представят пресечните точки на съвременния изследовател, практик и политик, което е значим приносен момент в правенето на политика на местно ниво. Работите се отличават със силен практико-приложен характер;

- Считам, че кандидатката има съществен принос за формиране на грамотност и компетентност в областта на местната власт и самоуправление сред самите местни власти чрез работа на терен с представители на местното самоуправление в България (НСОРБ).

Милена Стефанова е широко цитирана, доказано със собствен списък от 94 цитирания на български и английски езици. Атестат е и успешно защитилите пет нейни докторанти.

5. Преподавателска работа

Милена Стефанова е коректен и предпочитан преподавател, с висока мотивация и самокритичност, адаптираща нови педагогически методи на преподаване. Стефанова е преподавател от 39 години в СУ. Тя е представила справка за наситена лекционна дейност както със студентите от Философски факултет на СУ, но и пред експерти и практики на международни, национални и местни форуми и конференции, практики и общественици от системата на публичната власт в България. Тя е активна, ангажирана и с активна гражданска позиция.

6. Лични впечатления

Бих могла да споделя впечатления от работата ми с Милена Стефанова в две качества. Като колега и член на Българската асоциация по политически науки, в чието ръководство съм от 2003г. Колегата Стефанова е била винаги активен член на асоциацията, с активна позиция и в търсене на възможности за утвърждаване на професионалната общност. Стефанова е член на УС в настоящия мандат, активно и постоянно тя работи за развитието на асоциацията, активно работи по спечелването на осъществяването на проект.

Като ръководител на Представителството на Съвета на Европа в България (2007-2010), познавам работата на Стефанова като изследовател и практик на терен. Тя многократно е участвала в организирани прояви на Конгреса на местните и

регионалните власти и като участник, и като лектор, винаги с позиция и със задълбочен анализ и перспектива, които международната организация ползва.

Заклучение

Научните приноси на Милена Христова Стефанова, кандидат в конкурс за професор по научна специалност 3.3. Политически науки (Местна власт и самоуправление), са представени в предложените публикации. Отличен преподавател, комуникатор и практик, Стефанова работи със студенти, колеги, експерти, изследователи, практики, политици години наред, като така оказва влияние и в развитието на цялостния български политически живот.

След запознаване с представените в конкурса научни трудове, след анализа на съдържащите се в тях научни, приложни, научно-приложни приноси, давам положителна оценка за Милена Христова Стефанова. Това ми дават основания да предложа на членовете на научното жури да бъде направено предложение пред Факултетния съвет на Философски факултет при СУ „Св. Климент Охридски” Милена Христова Стефанова да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „професор” по политически науки (местна власт и самоуправление) в контекста на обявения конкурс от СУ „Св. Климент Охридски”, ДВ, бр.22/16.03.2021г.

26 юни 2021 г.

Подпис:

доц. д-р Теодора Калейнска